

Landskap: *Länne* Upptecknare: *Agda Olsson, Limhamn*
 Härad: *Härjedalen ö. Oxie* Berättare: *" " "*
 Socken: *Löddedöpinge ö.* Berättarens yrke: *fröken*
s. 8-18 Högby m. (Limhamn) Född år *1900* i *Limhamn, Högby m.*
 Uppteckningsår: *1963*

Emigration s. 1-35.

(avskrift av brev s. 19-35.)

*x tillhör med
Hölmö stads
LUF 103*

Lund hel L. G. F. 103

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUNDEmigration

Följande personer av minna släktingar har emigrerat

Jug 103

1. Morfar bror Lars Hansson från Vikhög omkring 1859
2. Morfar son Lars-Petters Hansson " 1895
3. Morfar brorsan Fritjof Hansson Faltuberg " 1910
(både på Vikhög med familj)
4. Morfar syster Lysa Olsson, Limhamn 1922
med bror Hans Åker 1938
5. " min bror med familj " emigr. igen 1951

- No 1. Minnsbilder som jag köpt morfar, Paulus Hansson 21/5-63
född 1837 och död 1920, berättat om sin bror Lars
Hansson, emigration. Familjen Hansson bodde på

Tikkhög, förälderna hade gift sig 1830 och fadern var fiskare och även deltag i smugglingsarbete sles "lunn-drejari" som det kallades på den tiden. Detta var en naturlig sak för folk som bodde utmed kusten. De kunde inte låta sig gå med svart fisk.

Lars Hammar, som var född kristen år 1835, för tidigt till sjöss då på segelskuta. Han var berättad om hans första natt i hamnen på Tikkhög. Familjen låg och sov för släta dörrar. Klaskan slag hörs men var fel i klyvan. Fadern hörde en markant som på; jag tror klaskan slår lika gällt ännu. Det var som Lars som kom på besök, bilen på vilken han minstade låg på Borsbäckens padd. Lars hade dömt livbilen rodde i land och gick den långa vägen till Tikkhög. Han hade beslutat gå till Amerika och ville säga farväl till föräldrar och systrar. Han slarvade komma ett par timmar och så för han samma väg som han kom. Detta var omkring 1859. Han minstade av, eller det var mest

Lars Hammar
från Tikkhög
emigrerade
1859.
då 24 år

Om honom
fattigdom +
shugen blev
för lång.

bröllopa, han pynte från bänken då den kom till Amerikans
hamn, så gjorde gästerna på den tiden, man hade ej
pengar till herr. I närvarande tid hette det att hoppa av.

Han lär ha sagt något vid huset, men slutade
detta och gav sig av till Chicago där han fick arbete
vid järnvägsbyggnad. Han skötte sig fint, anslöt sig till
en religiös församling. Hans bror kom till sin far och
uppmärksade dem att sluta med smuggling, då han ansåg
att detta var ohedeligt. &c

År 1868 kom en av till föräldraarna i det lilla Tiching
att det fanns en paket från Amerika att hämta på Kalmars
Tullhus. Han kullen var mycket dyr (jag vet inte om
jag förvärlat morfar ord) Det skulle kosta 40 kr för att
läsa ut paketet, föräldraarna hade ej råd till detta, utan
morfar, som då var ogift, begärde upp till Kalmars och
läste ut paketet.

Presenten var två sammanlänkade fotografier.
Pappan, som vid sammanläggning blev som en bok

Han minskade
av eller pynte
från bänken på
tullen man
minskat.

present till
Tiching 1868.

Dyr kull

Gyllerisidan var av stenhvitt med skulptur av frukt och blommor. På innersidan ett flägs quiderangemang även i blommotiv. Ett porträtt av Lars Hansson, själv Foto, som i ena handen och i den andra ^{en} hustru med två små barn. Ansikten och händer var lätt färgade och kläderna svarta i färgen. Ansiktsfärgen var mycket vackert avbildad att därna hade Lars Hansson lyckats bra i Halmstad. — I fjol fick jag en bok från A. T. L. betitlad The Golden Book of America, skildringar i ord och bilder om Amerikas historia del av del i varje fall. Där visas bland annat en liknande par, som jag samlat och daterad 1850 och står "Northampton Historical Society."

Detta porträtt i boken skänkade han mig i hans ägo till hans dag 1920 och övergick så i äldsta dotterns minnare äga. Och finns nu hos mig.

N: 2 i stället som emigrerat var min morbror. Lars Petter Hansson, född 1877 på Tikkä, föräldrarna

Foto, som
lyder på
älskande.

Lars-Petter
Hansson
emigrerade 1893
då 18 år, sjö

var Julius och Pettermela Kannan. Han var också
sjöman och för till Australien där han seglade på
kasterna och planerade där några år. Han beslutade så
fara till Amerika under resan fanns påhade de ut för
svår storm och förlorade det mesta av sina ägodelar.
Lars Petter hade kommit även en del handelsvaror och mindre
sakas i Australien de förlorade han i stormen.

Han kom på avfärd från till San Francisco, bytte
rum vid Coast Street. Han bodde där under den första
jordskävningen 1906 och hade samma adress under hela
sin levnad tills han avled 1940. Han fick en gift.

Han seglade till sjöss länge med hela Amerikas väst-
kust upp till Alaska, till Hawaiiöarna och längre bort
till Kina och Japan.

Orsaken till L. P. Kannans resa var nog att det
i så små fiskeläger fanns ej någon annan försörjning
möjlighet än till sjöss. Hans äldre bror Gustaf Kannan
(Björk) var redan ute på långresor.

först till
Australien

Sedan till
Amerika.

Orsaken
fanns ej
någon försörjning
möjlighet på
små fiskeläger

Tackert Lars Hansen eller Lars-Petter Hansen, hade
läst språk men med friskt mod och jämnansangelika
klarade de sig fint.

Friskt
Jämnansangelika

Jag har aldrig sett min moster, men på svart jag
bärgade skolan och kunde skriva, bärgade jag skriva
till honom och var då väl 10 år och var korrespondens
varade i 30 år då han avled 1940. Han skrev flötstänligt.
^{Andelen} för svenska hela tiden.

Barovärling
hela tiden
på svenska.

Presenten som han pände hem.

Presenten
fint smycke.

Till mor en hade av friskt piderstyg på vilket var
målade ett indianbarn på ena sidan och korset
Huset i San Francisco på den andra sidan. En tavla
från Japan, även var friskt piderstyg och på denna
var målade med guldfärg svenska rikspapret och
den turkiska flaggan. Över detta var ett "Kölsning
från Japan". Alla piderstyg med bild. Kommer
och från Japan.

Till sin yngsta syster pände han ett fotografialbum

av pärlorna och jod samman från kuststaden.

Från Hawaiiöarna skände han mig ett Halsband
av gröna pärles och flera längdes ^{en} släp, mötkärras
uppskrädda på band. Samt användes som betalningsmedel
i början på 1900-talet. Dessa saker har jag fortfarande kvar.
~~Dessa~~ ^{Skänkta} gavs var typiska från sjöman i främmande
land.

Den första gåvan som jag skände till honom var att
fotoboken över Båtska Abteilmörrens i Kalmar 1914 jämte
en lång beskrivning, som jag sig Abteilmörrens. Eftersom
ängrade jag mig att jag skänkt så mycket minna jag.
Jag var då 14 år. Sedan skände jag en bok som han skulle
ha i sin hytt på vilken stod att läsa: "Lycklig färd på
havets bölja, inga stormar väntar vind."

Omni gavs
från Sverige.

Till Adolfas skände han ofta några dollar. Kontakten
med Sverige hade han fast vid och många varken även
då hade jag haft glädjen få mottaga under årens
lapp. Och min mor och jag skände honom julklappar

Sedan jag var varanda jul till hans död 1940.

Till Lars Fattes kammarer gav jag genom
Utrikesdepartementet sin kammar gula och blå blommor
som en lista hälsning från Sverige.

Gula och blå
blommor till
gravsten.

N:3 Karlens hustru Fridolf Kamman Fattberg var
född på Tikhög år 1875, kom tidigt i smedlära och
kamrade på på Linnhamns fiskerarbete i smedjan
i Linnhamns kalkbrott. Han gifte sig, fick familj.
Kamman hjälpte till med försörjningen medelst lön
och skickning av stücksaker, såsom harknager och
manschetter. Han kunde skaffa sig ett litet hus med
trädgård. Familjen hade till hans höghet sparsamhet
och ordentliga var deras försörjning.

Familj
anmärkas.

Jag var det var 1909 eller 1910 som hela familjen
återvände. Orsaken, varit pressande arbete i kalk-
brottet lite betalt, och i detta fellet minns jag nogt.

hus Zetterberg blivit överköpt av agent. Jag minns
huv minna föräldrars framhåll det vansklige i att bygga upp.
konst skulpturen 1909 hade en del att göra med
beslutet. De skulle adskilja på hus och ägsdelar.

~~De hade ingen ett kammar till.~~ Fanns hade visst en
släkting som de i sista hand skulle ly sig till.

Jag tror att agenten hade ordnat med en
famn där de skulle arbeta upp och odla jorden.

Fista natten i Luriga bodde de hos oss, mor och
far följde dem till båten i Kvernö. De reste över
Kvernöhamnen. Beslutet kom hastigt, sprickhamnen
fanns inte. Dattent var 10 år, en son 6 år och minste
sonen 4 år.

De fick en packer vardag från Luriga till Kvernö
en famn blev deras arbetsplats. De första åren
blev visst mycket svåra. En av somrarna dog i
barnsjukan, även modern dog några år sen de kom
dit. Ingen av de svenska har besökt Luriga under

Famnan i
Kvernö

tiden och kontakten med Sverige upphörde tidigt.

Den 4:de av emigranterna var min bror Bengt Olsson född 1904 i Limhamn. Under sina uppväxtår pratade han mycket om Amerika. Han började besöka med morbror i San Francisco och gjorde flera besök som att komma dit. Hans tidiga ungdom inträffade vid första världskrigets sista skede och efterkrigsåren.

18 åring
emigrerar
1922

Det var svårt få arbete för många unga pojkar och kvinnorna som hade utövat avskräckte även.

Många unga pojkar reste från Limhamn till U.S.A. under 1920-talet.

Besök
int som arbete.

De reste som emigrant, pengar till resan lånade de allmänhet av familjerna. På var det med min bror. Han var på ett mycket stort att han ville resa, men han lovade komma tillbaka om 5 år.

De var de pojkar som reste med samma båt en dag i aug. 1922. Familjerna hade ställt sig att komma.

Sat
Fridrik VIII
från Tjernerhamn

lib. De tre hade läst engelska under ett års tid
för privat lärare i engelska. De var i samma ålder
och reste så unga för att slippa skolor.

lektion i
engelska

Min bror skulle till San Francisco och de reste
från Långbanan med Fredrik VIII först till Oslo.
Därefter kom den första hälsningen. I Chicago
skildes deras vägar åt och min bror for ensam till Cali-
fornien. Han blev väl mottagen av morbror och bodde
hos honom några år. Lärde smidbart arbete och lärde
konversationskunskaper på fritid. Han fick arbete på en
bensinestation, blände sig fint och ansåg att de
hade han skickat hem pengar och belånat sin resa samt
han lärt av far. Efter 6 års vistelse i Amerika hade
han sparat på mycket att han kunde ta sig ledigt i
3 mån och ^{hemma} på besök. Deste tillbaka till A. T. K.
och San Francisco och nu fick han erbjudande från en
annan plats och högre lön på en bensinstation i en
liten stad som hette Fort Bragg. Denna ligger norr om

Kamlingen
och Tuvigaberg
efter 6 år.

San Francisco. Han hade god inkomst och pände
hans pengar, som vi satte in på bank för hans
räkning. Han började längta hem och drömde om
att bjuda på en bensinstation i Sverige.

I Fort Bragg träffade han sin blivande fru. Dattens
sister var emigrerade familj från England. De gifte
sig 1933 och for på till Sverige. Sin dröm försökte
realisera drömmen om en egen bensinstation efter
amerikanskt mönster. Han köpte färdigt och byggde
station som han ville att gå mycket bra. Därför byggde
han villa. — Andra världskriget satte skräck i
hustjänst på och märket av ett stort land att han
ville tillbaka till Amerika.

Ides till
Sverige 1933.

5.

Efter 18 år i Sverige, sålde min bror sin från
grundin byggda bensinstation och villa, och emigrerade
på nytt år 1951, med sin familj, hustru och två
flickor till Salt Lake City i Utah.

Emigration
med familj
1951.

Han har länge han har ej komma från utan

finnes komma på besök till Samman. På gämnas
sedan 1951 har han besökt Linhamm.

Tad fressen berättat.

Brunen berättas

Han smekes. Lars Telle Samman, skrev mest om sina
lurer till jäns men ofta talade han om sjömans-
slujske och hammslujske. I ~~L~~ smekes eller hammske
pattare Californien. Han fick gå då arbetstid, särskilt
vid presidentval färdig sluiske och även andra na-
digheter. Men på penningmarknaden var det osäkert
en tid att placera pengarna på rätt ställe var svårt.
Han köpte därför en smaragd infattad i guldring.
Färdig handlingspätt var ej särskilt i U. S. A. under
början på 1910-talet och även senare. Senare ring
med smaragd sände han mig ett par år innan han
dog. — Han har köpt även penningobligationer från
Tyskland. I slutet till firades han i smekes, men jag
minns i ett brev till mig, han skrev att han aldrig

Skulle komma gifla sig med en amerikanska. Så
omn bodde han in till honom förestog de båda bil-
lures inåt landet under sommaren.

En bodde legal Olson berättas i bry: Bodde lång
och tröttsam lägsan var även hela Amerika, då han
fjärde gången rekte till Californien. Bodde väl och omständ-
ligt bodde han en del sommar, bodde på
hotel Lincoln där de båda bodde tag värtigt sommar.
Bodde förvarnad han blev, då han i San Francisco bodde
påkade en nyget, som talade fullständig svenska.
Bodde poligt och intressant det bodde då han och bodde
gick till Timeskvarteret i Sissa för att häpa jul-
klappas att jända till Sissa. Naturligtvis lyckade de
att det var lika poligt att hämta på posten sina
julklappas från oss bodde i Sissa.

På arbetsplatsen mötte han och en stor välvilja
och uppskattning. En amerikan som kom in på
bensonstionen, yllade att en ^{andra} amerikan hade han

ljusa
3 4 dygn

julklappas
här till
Timeskvarteret.

och det var att en gång få se Sverige. Han hade nämligen lärt mycket om vårt land.

Från Fort Bragg skrev han om Indianern som blev hans bästa vän. Här fin denna man var till sin karaktär. Han bjöd honom ut till sin pansch, även han ville hära om Sverige. Vidare skrev han om Bankdirektören i stadens affärsbank, som kallade in honom på sitt kontor för att få hära lite om Sverige och fände hälsning till hans barnbarns barn och bad honom tänka på att de också kom, då han skulle göra besök hemma.

Myron till beninstationen hette Andersson och härstammade från Danmark. Familjen var mycket gästfri och här hade min bror bra och trevligt hos dem. Han sände även ett fotoalbum fylld av bilder av en äktaresa som han och sonen i familjen gjort. Sonen var nämligen sjuk av polio och fästlänna trodde att äkterheten skulle göra gott. Han var i 25 års ålder. I okt. mån. för de i två bilar, då de

Indian blev
god vän

Äkterheten

måste ha tält och mycket utrustning med ut i Bohus-
öken där endast haklasas väte. Ett guldgruv-
läge fanns i närheten. De planerade ha i 6 veckor.
Någon kunde ingen människa vistas under sommaren.

Det säges att några emigranter hade fruktat för-
budet och försökte korsa genom öken under som-
maren, men kom aldrig fram till västkusten, man fann
deras skultror jämte hästarnas skultror i öken.

1932 under Olympiska spelen i Los Angeles hade
brevet en ton av skulthet över att vara svenske.
Det var när de svenska brottarna gjorde sina finaste
insatser i spelen. De tog sammanlagt 6 guldmedaljer
3 i pilars och 1 i bryns. Och den mest uppmärksammas
av dem var Ivar Johansson som tog 2 guldmedaljer.
Först i den snya klassen och vikt och sedan efter
brottning och brytsport tog han ytterligare en guld-
medalj i annan vikt och klass. Detta ansåg amerikans-
na vara en brajd att vändelsen kom in i tidningen

Bohusöken

Olympiska
spelen 1932 i
Los Angeles

Sam hette "Oftastigt men Lant". Detta var en stor ära
att bli omnämd i denna tidning. Johan Rickstall som
också var Linnhamns och bodde kvarre med oss, ville
min bro gäma träffa, därför han reste ner till
Los Angeles och häkte upp dem på deras hotell. Det
var en stor glädje för min bro få träffa då vid den
tiden kända och populära svensken. En simmarflicka
från Kalmar bodde på samma hotell som brotterna
och hon fick en stor del av amerikannarnas beundran.

Besöket efter 1951.

Emigration andra gången för min bro, jämte hans
familj.

Äldsta dottern, Berrie skriver hem att han
fått plats i en bank, just därför att han var svensk.
En av direktörerna hade svenska föräldrar och fadern
var född i Kalmar och hette Ljungberg. Berrie lånade
den gamle mannen boken om Kalmar, vilket han

Plats i banken
p.g.a. svensk börd

uppskattade mycket. — Herrier är gift med
ett grek lag och infödd amerikan, i senaste brevet
har hon talt på hätt:

P. I. Talade jag om för Dig att vi fick komrat
in Sverige-kartan Du skickade oss 3-4 år sedan? Sverige-kartan
Du kan se den är vackert på väggen i vardags-
rummet, och vi har haft så många komplimanger.
på väggen

Och på senaste brevet från min bror.

Har skrivit att då han besökte sitt äldsta barnbarn
en fyraårig flicka, Carrie, han sa: "Låt oss nu
tala om Sverige".
"Låt oss nu
tala om Sverige"

M. 16584 : 19-35.

Landskap: Skåne Berättare: Brev från Fredrik Gern
 Härad: _____ Berättarens yrke: sefin konstapel
 Socken: _____ ~~Berättarens adress:~~ Fäderns namn Blomstergren
 Uppteckningsår: 4 L. h. brev 1902 Född år _____ i Bäcksberg. Tredala
 Upptecknare: avv. Lys-Olsson, Birger Järle, S. b. Linnemann

Fräken Edith Lundberg, Hagabon 3. Läderup
 har tagit vara på brevet och är en släkting.
 till hushållsman svägerska Elva Blomstergren.

ACC. N:R M. 16584:19.

1.
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Avskrift

Grosse Isle, Quebec, Canada
den 18 juni 1902.

Broder:

Får i hast underrätta dig om, att vår resa har blifvit afbruten, vi ligga i karantän här på Grosse Isle, det är en halfö och hör till Canada. Om bord utbröt smittkoppor, så vi måste landstiga här, vi kommer att stanna här i 18 dagar, så jag kan inte komma till bestämmelseorten förrän den 4 eller 5 Juli. Det har varit motigheter hela resan, på Nordsjön gick maskinerna varma, så der låg vi och dref en half dag, men det var den gladaste resan likväl, der söps och spyddes huller om buller, ja sådant lif, aldrig har jag sett dess make. Så öfver atlanten, två första dagarne stark storm, sjön gick så hög så vågorna slog öfver fartyget, sjösjuka allihopa, jag låg båda dagarne, men sedan har det varit en härlig resa.

Du kan tro här är vackert der vi nu äro, berg som stupar brant ner i hafvet, skog ofvanpå bergen, och sällskap fattas här inte, här är svenskar, norrmän, danskar, finnar, ryssar, tyskar, fransmän, greker, judar, samt engelsmän, det språk vi begagnar är teckenspråket eller hvad jag skall kalla det för Allting är dyrt här, så svenska pengar äro ett inte här.

ACC. N:R M. 16584:20.

2.
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

jag har blifvit vaccinerad, tvättad, rökad och fan vet inte alla konster de har funnit upp. både koffertar och kläder har måst in i rökrummet, en del blef totalt förstörda. Men jag tar lifvet gladt, jag är ju så van vid att allt skall gå på tåk när jag skall företaga mig något, så äfven nu.

Jag hade mycket att berätta men det får bli i nästa bref. jag skriver och det blir inte förr än jag kommer fram.

Du får helsa alla, far, Elna, Anna m. fl. tala om för dem jag är absolutist vi söp sannerligen ut den sista kognaken igår, och här är ingenting att få.

Helsa alla bekanta och säg jag skall skrifva till dem så fort jag kommer fram.

jag har gjordt en erfarenhetsrik resa, som jag aldrig ångrar.

Så fort som jag kommer fram skall du få bref igen, jag skall se om jag kan skaffa pengar till kläderna och skorna och lite åt far. Var snäll emot honom. jag skall göra hvad i min förmåga står om lyckan står mig bi.

Du behöfver inte svara på detta brefvet.

Din broder

Fredrik Gram

Avskrift

Caribou, Maine

den 13/7 1902.

(Sidorna är numrerade)

Broder:

Som du utaf poststämplen kan se, så är jag nu lyckligt och väl framkommen till det förlofvade landet i vestern. Ja, i sanning mot gamla Sverige är det ett paradys, jag hade aldrig sjelf kunnat tro att det skulle finnas så stor skillnad. Jag har inte varit här mer än fem dagar, men redan har jag varit med på två kalas. I natt kom vi inte hem för'n klockan half 3, vi voro då hos en som hette Andersson, han är svensk men har varit i Amerika i 40 år. han är mycket rik, och har en stor farm. Du skulle sett hurdan elegans der utvecklas vid sådana fester, särskildt utaf Evas stolta slägte, hur utsmyckade som de äro och siden från topp till tå, och hur Gudomligt de trippar fram öfver golftiljorna. Jag har säkert blifvit presenterad för ett halft hundra sådana der beläte, men jag kommer knappt ihåg hvad någon heter, för det är inte många namn som står i svenska almanackan. Mrs Pratt eller min matmoder så kallad, har haft den höga äran att föra mig omkring och blifva presenterad, det duger inte här som i Sverige att man sjelf närmar sig och vill göra sig bekant. De talar mycket

med svenska här. många utaf äkta amerikanarne talar rätt bra svenska. Vi har en by en half mil härifrån, som kallas för Nev Sveden (Nya Sverige) det är svenskar de flesta där.

Nej, nu får jag omtala något om resan, du har naturligtvis fått mitt förra bref, som jag skref från karantänen, du kan tro vi svalt och foro illa, löss hade vi allihopa, det var några stora dj-a, lika stora som torrbaggar derhemma, men trefligt hade vi med, vi bandt dem ihopa med band, vi kunde ha en 30-40 sådana der krokodiler på en tråd.

Den Andre Juli landsteg vi i Quebec, då hade jag två svenska ettöringar i min börs och skuld till medd kamraterna. Men jag hade skrifvit efter pengar och rätt nog låg der fem dollar till mig från Mrs Pratt. Det första var att jag betalade kamraterna som jag hade lånt utaf, för det andra köpte jag mat till mig sjelf och två andra som skulle resa till Chikago de hade inte ett öre. Nu skall du få höra det trefligaste, kl. 7 om kvällen skulle jag resa från Quebec, jag var nemli ensam emigrant som skulle till Maine de andre reste klockan fem de kommo alla på ett tåg ned på en plats som hette Montreal, derifrån skickades de åt alla väderstreck, du kan tro der var ett hurrande på stationen i Quebec när de reste, de voro en 300 emigranter, och aldrig har jag tryckt så många händer till afsked som den dagen, jag var omtyckt utaf dem alla. Der gick jag sedan och vänta på mitt tåg, jag hade heller inte fått någon billjet till jernvägen men ingen agent syntes till. klockan blef så sju, då börja jag att fråga efter agenten,

till svar fick jag, han följde med de andre emmigranterna till Montreal och kommer inte igen föränn imorgon. Jag hade snart beslutat vad jag skulle göra, jag satte mitt pick och pack på stationen, sedan gick jag i staden och märkvärdigt nog, det första jag stötte på var en krog, här tänkte jag, här må du gå in. der satt jag väl en timmas tid vid en half bir, rätt som det var kom der en äkta svensk in, han var stockholmare till börd, och snart voro vi de förtroligaste vänner som kunde finnas i verlden. Han frågte om jag tålte och supa, aja, lite, svara jag, ja för här är det inte som i Sverige, blir man full här, är der genast fem dollars böter, och kan man inte betala strax får man en månads fängelse, tack, tänkte jag, här får man nog vara vaken, men vi drack ändå vars tre visky toddar, sedan köpte han en flaska kognak, den smutta vi på lite om kvällen, så jag glömde alla bekymmer för den dagen. Om natten låg jag på emmigrantstationen och om morgonen skulle jag träffa min svensk igen som jag också gjorde. Då gjorde jag mig underrättad om hur dags tåget skulle gå det blef inte inte förr änn 7 på kvällen då också, jag skulle först resa öfver på en färja till en annan statioen. Den dagen gick med lust och gamman jag fick sett mig riktigt om i Quebec, han ödelade en 14 dollar den dagen, vi åkte i droska och spårvagn från den ena platsen till den andra. Mina pengar gick också för fan, så när som 25 cents, jag ödelade en dollar, men så då jag reste fick jag 25 cents af honom så jag hade ju en half dollar. Så börjas min resa,

på färjan gick det lyckligt, första platsen jag skulle byta om tåg hette Rivière du loop, der kom jag förbi opp till en station som hette Caconia, du kan tro att jag svor på ren svenska men der var ju ingen som förstod mig, då hade jag inte mer än 30 cents igen och klockan var 11 på natten, jag blef visad till ett hotell men jag förklara för dem att jag inte hade några penningar. Då bjöd stationsinspektoren mig opp, jag fick två smörgåsar, och mjölk till, sedan fick jag ligga i ett af hans rum öfver natten der var fint bäddad lika fint som på ett af de finaste hotellen i Sverige, om mornen fick jag frukost, och när jag skulle resa tillbaka till Riviere du loop fick jag en påse af frun der var två stora smörgåsar med ost och kött på samt en massa fina kakor. (Detta skulle händt mig i Sverige). Nästa gång jag skulle byta om tåg, hette Edmundstovn der kom jag dit andra kvällen klockan Nio, der skulle jag också ligga öfver, men det blef på ett annat vis, jag blev invisad på tåget att jag kunde få lof att sofva der. Klockan 2 om natten börja de att vexla vagnar, och de knuffa till de som jag låg i flera gånger men rätt som det var hade de kopplat maskinen till, och ögonblickligen bar det till baka mot Riviere de loop igen. Så kom konduktören, han blef helt förlägen, af att finna passagerare i vagnarna, tåget gick nemnl. tomt tillbaka på natten, men jag fick ju klargjordt min ställning och då skratta vi båda två. Så stanna

tåget då vi hade kört i tre kvart, de skulle ha vatten, och der b
blef jag utkörd, men hvad tror du jag gjorde, jo jag tog mitt
pick och pack på nacken och vandra mot Edmundstovn, jag gick
då från kl. 3 på natten tills half elfva på f.m. så jag kom rätt
och pass tills tåget skulle afgå. Så kom jag till ett ställe som
hette Rostick Jansson det var gränsen mellan Canada och Förenta
staterna, detta var om lördagen, der fick jag det besked att inte
något tåg skulle afgå förränn om måndagen till Caribou, men der
lyckades det att jag fick åka med en gränsvakt, han skulle ner
och aflemna rapport i en by som hette Fort Fairfield, der var
14 eng. mil eller lite öfver 2 svenska der fick jag ligga hos en
dansk om natten, andra dagen skaffa han skjuts till Caribou,
der var ungefär 3 svenska mil, allt gratis så det har inte kostat
mig någonting. (som du ser så rest till Amerika har jag)
Ja, nu är jag framme, och har det mycket bra, jag är du med min
matmoder, honom kan jag inte tala med ännu, han är förresten
inte mycket hemma. Vi tvättar oss tre gånger om dagen, hvarje
gång man skall äta, och sådana rätter sedan, något namn känner
jag ej på dem, men sett är det hvad fan, man får sjelfva tobacken
och snusen så är den söt. Här är ingen rangskillnad, tjenaren är
lika mycket som husbonden vi har piano och orgel i matrummet.
Knif gagnar vi ej då vi äter, endast till att smörja smör på
brödet med eller om man inte kan pela sönder köttet eller hvad
man har för någonting i munnen kommer han emellertid ej.

ACC. N:R M. 16584:26.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jag har eget rum, fint kan du tro, så ingen utaf dina äro så fina.
Jag har pissepotta också den får pigan bära ned, samt städa och
bädda hvarje dag. Men så får vi elda, bära upp vatten, mjölka
och fan vete inte alla andra extra sysslor vi har. I eftermiddag
skall jag ut och köra, i droska kan du tro, vi tager hästarne när
vi vill på våra fritider. Många utaf drängarna har sjelf häst och
vagn, det kan man få köpa på afbetalning, men det frågar inte jag
efter. Jag vet inte huru mycket jag får ännu i månaden, det van-
liga är 20 dollar så mera tror jag inte det blir, men det är ju ändå
ändå en 75 kronor i månaden efter svenska pengar men här en dollar
som en krona. hemma. Jag kunde inte få hjerta till att säga ifrån
om några pengar så fort ännu, det är ju ej förränn i oktober
kläderna och skorna skall betalas det är endast om jag kunde
skicka far några, men jag tyckte det var skam att säga ifrån, helst
då jag skall förtjena resan också. Jag kunde skriva mycket ännu,
men jag får väl inte plats i kuvertet.

Helsa alla, Far Elna Anna och alla från mig, och säg dem att aldrig
ännu har jag haft det så bra som jag nu har det, jag har aldrig
blifvit så väl ansedd som här. Var nu snäll och skriv tillbaka,
och tala om allting, äfven den minsta småsak, har värde för mig.
---- om henne ----- har du skickat breffen.

Helsa alla

din broder

Fredrik

Avskrift

ACC. N:R M. 16584:27.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Caribou den 24 Aug 1902

Bröder!

Mitt hjertliga tack för brefvet, som jag fick redan den 17. Det blef mig en stor öfverraskning, att få bref så fort från Eder. Sorgligt att höra att du inte kan bli af med din värk, det måtte vara förfärligt att dras med. Mitt frejde- (fredde-?)-betyg behöver jag inte här, utan det kan du gömma tills en gång jag kommer och gästar gamla Sverige.

Nu får svägerskan och jag börja lite, för det första, mitt hjertliga tack för allt hvad du skref om, det var så roligt att få reda på så många nyheter, du är mig en riktig karla karl till att skriva så jag tror nu, att du är bättre utrustad på hufvudets vägnar än Johan. Ja skrif du om allt hvad du vet, jag läser det gerna och bry dig inte om det skulle hända der blir ett litet staffel, jag förstår det lika bra ändå. Så du har träffat fröken Meyer och hon skicka helsning till mig, då får du naturligtvis helsa henne tillbaka, hon tror att jag skall bli karl i Amerika, jag förstår inte riktigt hvad der menas med ordet karl, det skref hon till mig i Åstorp också, jag vet nog att du har samma tanke som hon. Men alldrig kommer jag till att ombyta humör, antingen jag blir rik eller fattig, min enda önskan är om jag kunde blifva skuldfri, i Sverige var det omöjligt för mig, men här skall det inte dröja så länge.

ACC. N:R M. 16584: 28.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Sedan skall jag lefva ett lif utan bekymmer. Om Agnes vill hafva sitt fotografi, då skall du se och få mitt tillbaka. Det är kabinettskort, så skall du gömma det tills jag kommer och helsar på, om fyra år har jag bestämt mig att resa till Sverige, men aldrig kommer jag att stanna der, men då får ni taga er fri en månads tid, så skall du resa och se oss om i Norden, hvar jag kommer så får jag höra att Sverige är det vackraste land på jorden, och det är uselt som svensk att inte ha varit så mycket som i Stockholm. Jo, det var verkligen Agnes far som var död, Julius är ju gift och der är naturligtvis barn, deraf att han är sörjd af barnbarn. Så far han har ondt i hufvudet och ögonen, jag ålderdomen kommer nog är jag rädd, på en gång för honom. Jag skall när jag nu skickar pengar till skorna och kläderna äfven skicka till honom, det går inte så fort att förtjena och betala en 150 kronor men jag har redan kvittadt lite öfver 100 så nog går det fortare än i Sverige. Men hur det är så går här lite åt här också, jag har redan köpt mig en hel del, skor, mössa och hatt m.m.

tobaken är dyr här så der går inte lite till den om man räknar efter svenska pengar. Du undrar hvad mitt arbete är, jo det är ungefär liksom att vara piga i Sverige eller med ett ord gå frun tillhanda vi får elda, mjölka, hugga ved, bära upp vatten, ta grädden från mjölken, kärna smör, plocka bär, passa hästarna, korna svinen, hönsen, ta upp potates och så hela landtbruket, så nog får vi arbeta här, vi har kört in nära hundra lass klöfver så nu är det öfverstått

ACC. N:R M. 16584:29.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

det är ett strängt arbete, vi får arbeta hårdare här än i Sverige, men så lefver man 20 gånger bättre, så man kan också arbeta här. Jag redar mig stolt, jag har kört amerikanarna så trötta på höhösten så di har legat till sängs ända till två dagar åt gången. Di skräpte åt till börja med hur många lass de kunde köra in på dagen, men jag svara, att det kunde en 11-12 års pojke göra hemma i gamla Sverige, så nog bli di förbannade alltid, men jag är inte rädd för dem. Jag är Mammans ögonsten, hur länge det kan vara, så vi har alls inga hemligheter för varandra. Hon är också en kvinna som jag tycker om, klok och förståndig, kommer aldrig med något slams, är sjelf i rörelse från morgon till kväll, så hon arbetar mera än pigan. Nu tänker du nog, hvad kan fruntimmerna ha att göra, först om morgönen bakar de, så vi har varmt bröd till frukost, ja någon sort bakar di till varje måltid, men alla deras sysslor äro inomhus men i rörelse äro de i flesta fall utan på eftm. då är pigan fri om hon är färdig med diskningen innan det är tid att tänka på kvällsmat. men det är en förfärlig röra med matlagningen, men godt är det, hvad di än rör i hop, jag vet inte något namn på de flesta-rätterna, jag frågar frun ibland, men så blir det engelska namn, så jag glömmet det genast. Du kan tro jag trifs bra här, jag har snart fler vänner här, än jag hade i Sverige. I lördags åtta dagar var jag på födelsekalas hos en glad lax och i denna veckan har jag varit med två familjer och plockat blåbär, långt in i villande skogen, vi hade 24 eng. mil från

ACC. N:R M. 16584:30.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

från hemmet att köra. Vi hade riktigt roligt, vi slog upp tält för natten, och der kröp vi in och sof den rättfärdiges sömn. Den ene gubben och jag vi drog strå hvem som skulle sofva hos käringen hans för natten, men jag förlora, så fruntimerna körde mig i en krok för mig sjelf, jag det är ett riktigt fritt liv här. Här har vi riktigt moderna pigor, vi hade ett spöke här, en äkta amerikanska der skulle du sett på fasoner, jag var säkert förargad en 4-5 gånger om dagen, hon var så pass så hon bad frun hjelpa sig nattlinnet på, men då brast hennes tålamod, så hon fick sitt respass. Frun vill så gerna ha en svensk flicka, kan inte du som är så mycket ute få reda på någon som skulle ha lust för att resa hit. Hon bör inte vara allt för gammal och se bra ut, ej öfver en 17-18 år för det första har hon lättare för att lära språket, för det andra har hon sådana framtidsutsikter här, antingen hon vill bli gift, eller vill förtjena pengar och di slipper ju att arbeta hårdt här. De svenska flickorna äro mycket eftersökta, för de äro ändå kronan bland kvinnor. Försök om du kan, och jag är säker på att om du får någon hon aldrig kommer att ångra sig, för bättre husbondefolk kan man inte få och så får hon lära ålting här också. De skickar naturligtvis billjett om det sk skulle så behöfvas. Nu till någonting annat, jo i Trelleborg har jag varit en gång sedan, det var i fjor somras när jag arbetade i Östra Grefvie, jag var lite glad i hågen, så jag reste dit mitt om natten, men när jag blef klar i hufvudet var det jag som fortt reste der

4

ACC. N:R M. 16584:3/.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ifrån. Jag har äfven arbetat som timmerman sen jag kom till Amerika
vi har hulpt en af grannarne att bygga en lada så jag var der i
tio dagar. Du kan allt föreställa dig ungefär hur det är, tänk dig,
arbeta ihopa med en 8 á 9 stycken som endast talar engelska språket,
hur många svenska eder, som de får mig att uttala, jag kan redan
svärja rent på engelska, men det går an jag redar mig var jag kommer.
Jag var i Nev Sveden (nya Sverige) här om dagen, der är mycket vackert
di har tre kyrkor der, jernveg som går dit de äro ungefär 1000 svens-
kar som bor der, der fick jag se hur de förste svenskarne har haft
det för 30 år tillbaka, der står ännu två små hus som staten byggde
upp till dem, de voro elfva svenskar till att börja med, de gjorde
sig sjelf åkerbruksredskap, sedan røjde de sig en plats i skogen, och
börja att odla, de droge sjelf sina harfvar och hvad de hade, der
var inga vägar anlagda, så nog har de fått slitit mycket ondt. Men
nu har de gyllene dagar, och så fint som di bor. Där äro mågra utaf
di gamle gubbarna som lefver än, di tycker att vi skulle varit med
i den onda tiden, för der är naturligtvis ingen som tror hur mycket
de har fått genomgått, men jag svara dem att det duger vi inte till,
dertill äro vi nu för väl vanda. Ja, de blir skit utaf ungdomen sva-
rar de, och helst i Amerika. Jag kommer att skicka dig ett kort, vi
har nemnligen fått fotograferat boningshuset, och som ni kommer att
se är undertecknad sjelf med, men jag har blifvit för mörk i ansigtet.
Jag hade en stor halmhatt på hufvudet, den skuggar för mycket. Vi

ACC. N:R M. 16584:32.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

voro i lag med och körde hö den dagen, då vi blefvo uppkallade sonen och jag, så vi tog hötjufvorna med oss. Det är sonen som står vid sidan af mig. På trappan ser ni Mr och Mrs Pratt samt de två minsta barnen, di har två flickor som går i skolan, så de äro inte med. Mrs Pratt hon sitter och ser lika allvarsam och förständig ut, som det var du sjelf Elna, jag har skrattat mycket åt henne. Det är trefliga hus di bygger i Amerika, fönsterna äro att skjuta upp och ned, så är der fin ståltrådsväv innanför så inte flugor och mygg kan komma in. Midt för der jag står är matsalen der spisar vi alla, om der kommer den eller den så kvittar det lika, der är fint kan du tro. På andra våningen har jag mitt rum, sonen har också eget rum på andra våningen, så är der lärarinnan som bor, pigan och flickorna Pratt, så ett resaande rum allt på andra våningen. Jag har skrivit till Johan Denker jag skall skriva till Rydberg en dag när det bär sig.

Vi har skrivit till Miss Mårtensson vid Börringe, Mrs och jag vi skref tillhopa i ett bref och skicka. Hoppas nu det inte dröjer förlänge med svar.

Nästa bref skall jag skicka pengar.

Helsa nu alla från mig. Säg far han får hålla humöret uppe, så om fyra år eller så der någonting skall han nog få se sin olydige son åter, och då skall vi nog varma kaffekitteln. Låt mig nu se,

ACC. N:R M. 16584:33.

Elna att du inte glömmer mig denna gången, äfven du Johan kan väl få lite till öfvers, detta brefvet har nu 3500 eng. mil att gå innan det träffar er.

Broder och Svåger
Fredrik

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7

ACC. N:R M. 16584:34

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Avskrift. (1 sid)

jag tala om för Mrs Pratt att jag hade skrivit till dig om du visste reda på någon flicka, som hade lust för att resa till Amerika, så skulle du skicka henne hit. Hon sad att om der var någon sådär från en 16-18 år och om hon ville resa nu, så skulle hon få gå i skola hela vintern för att lära språket, och här är ju mycket bra med det, lärarinnan bor här och flickorna går i skola dagligen. Hon skulle få maten fritt, men betalningen blef naturligtvis ingen den tid hon gick i skolan. Om lördagarne är der ingen skola, så då fick hon hjälpa till med hvad hon kunde. Hon har haft en svensk flicka på det viset, men den fick hon inte behålla länge. Hon gifte sig strax när hon fick lärt språket. De har mycket bra här med det, de kunna resa när di vill, de äro inte alls lagstadda, försök om du kan.

adrässen

Mr Fredrik Gram

Mr H B Pratt

Caribou

Maine

North Amerika

ACC. N:R M. 16584:35.

Avskrift

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Att extra konstapeln vid härvarande poliskår, vill korpralen vid Stadens brandkår Fredrik Gram, hvilken i nyssnämnda egenskaper varit här i staden anställd sedan den 1 December 1897. under sin tjenstgöringstid med nit och skicklighet och till min belåtenhet fullgjort de med tjensten förenade åligganden och att jag med anledning häraf kan honom till det bästa rekommendera, det varder härmed till bevis meddeladt; Trelleborgs Rådhus den 10 november 1898

K. v. Geijer

Borgmästare